

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Kateřina Minarčíková

Název práce: Hodnotová orientace žáků ve věku 14-16 let

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Oponent práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Téma práce se soustředí na problematiku hodnotové orientace dnešní mladé generace, věnuje se především vybranému věkovému období a kontextu rodinného působení na utváření hodnotové orientace.

Zaměření práce: Práce je zaměřena teoreticko-empiricky, cílem práce je popsat a odhalit faktory, které mohou ovlivnit hodnotovou orientaci mladistvých. Poté autorka zmiňuje zaměření na rodinu. Bohužel toto směřování není zohledněno v názvu práce. Jinak by totiž čtenář očekával i kapitoly o dalších faktorech ovlivňujících formování hodnotové orientace mladé generace, které v tomto textu nejsou obsaženy. V úvodu absentuje část, která by objasnila, jak je zvolené téma dosud zpracováno v odborné literatuře a v současném výzkumu. Autorka má ke zpracování tématu velmi osobní důvody, její motivace pro analýzu zvoleného problému je tedy i v této rovině.

K textu lze mít některé dílčí náměty, např.:

Nazývat funkční rodinu nutně ideální bych se neodvažovala, ideál se v realitě nalézá obtížně. Za zásadní lze považovat podkapitolu 1.6, ta by v porovnání s ostatními částmi textu mohla být i obsažnější. Pojmy „bumerangová generace“ a „mama hotel“ by bylo vhodnější dát do uvozovek (str. 19). Druhou kapitolu autorka věnuje mládeži v období dospívání. Ve shrnutí by mohlo být zohledněno, jak momenty z kapitoly přispívají k vytváření hodnotové orientace.

Empirické šetření: Empirická část je tvořena cca 30 stranami textu, autorka se rozhodla pro zpracování problematiky cestou kvantitativního šetření. Otázky, které si autorka klade na str. 57, odkazují na širokou paletu témat. Vzhledem k tomu jsou také formulované hypotézy tematicky rozptýlené. Bohužel lze jisté problémy spatřovat v rovině jejich formulace a následně tedy i v jejich ověření. Mezi nevhodně formulované hypotézy, které nelze empiricky ověřit, patří např. H3, H4 (hypotézy obsahují větší množství tvrzení) nebo H5 (formulace hypotézy je v budoucím čase a je opět obsaženo více informací, navíc očekávat, že všichni žáci budou klást na něco důraz, je poměrně odvážné a nehodí se). Co je myšleno „ambicemi“ v H1? Je u H2 myšlena tolerance k nějakému konkrétnímu jevu a nebo tolerance obecně? Jak se projevuje hlavní hypotéza v konkrétních dílčích hypotézách? (např. H2, H3 a další). Jaké je hlubší zdůvodnění hypotéz? To vše jsou otázky směřující k úvodu kapitoly a představení empirického šetření.

V kontextu výše uvedeného je třeba vnímat další části empirického šetření. Autorka se poctivě snaží o vyhodnocení položených otázek a hypotéz na základě využití dvou typů dotazníků (standardizovaný + vlastní konstrukce). Výsledky mají omezení vztahující se k formulaci hypotéz a způsobu jejich ověření, i tak však přinášejí zajímavé náměty k zamyšlení či k práci s touto cílovou skupinou. Kromě toho lze mít další dílčí náměty k některým tématům – např. kapitola 4.9.2 – bylo by vhodnější kapitolu nazvat jinak, nejde o vztah k seniorům, jak název kapitoly napovídá. Bylo by též vhodnější označit šetření za kvantitativně-kvalitativní, protože otevřené otázky z dotazníku jsou vyhodnocovány kvalitativně.

Využitelnost pro praxi: možná a doporučená

Práce svým rozsahem převyšuje požadavky na diplomovou práci (jde o téměř 80 stran textu).

Práce s odbornými zdroji: Citované prameny jsou většinou aktuální, počet uvedených titulů je adekvátní diplomové práci, snaha o důsledné citování pramenů je evidentní.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce: na dobré úrovni, příležitostně se vyskytují chyby (str. 10, 36, 52,86, aj.). Hodilo by se též v obsahu odsadit podkapitoly třetího řádu, aby byla struktura textu více přehledná.

Cíl práce s ohledem na jeho širokou formulaci (str. 10) nelze bohužel považovat za zcela splněný.

Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornými zdroji a využít je k analýze zvoleného problému. Stejně tak dokázala připravit, realizovat a interpretovat i vlastní empirické šetření. Vzhledem k volbě tématu práce, které patří mezi ta obtížně uchopitelná, lze mít pochopení i pro některé nedostatky textu. Práce má předpoklady pro úspěšnou obhajobu.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. V čem může být realizované šetření přínosné pro teorii a praxi?
2. V čem spatřujete hlavní možnosti rodiny při utváření hodnotové orientace mladé generace?

Datum: 22. 7. 2015